СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ МЕДСЕСТРИНСЬКОГО ПРОЦЕСУ В ЕКСТРЕНІЙ МЕДИЦИНІ У ЦИВІЛЬНИХ У ВІЙСЬКОВИЙ ЧАС

Спеціальність: **І5 «Медсестринство»**
Освітньо-професійна програма: **Сестринська справа**
Код компонента в освітній програмі: **ОК 16**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **заочна**
Рік навчання: **2**
Семестр(и): **IV (весняний)**
Тип освітнього компонента: **обов'язковий**
Навчальний рік: **2026-2027**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **диференційований залік**
Пререквізити: **ОК3, ОК5, ОК6, ОК9, ОК10, ОК11, ОК12, ОК14, ОК15, ОК20, ОК24**

Кафедра/підрозділ: **Кафедра екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії, травматології та протезуванням., Харків, пр. Незалежності, 13, 7-й поверх (навчальна кімната 6),**
Керівник освітнього компонента: проф. **Григорук Вікторія Володимирівна**,
email: vv.hryhoruk@knmu.edu.ua
Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=7075

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вивчення питань організація та проведення медсестринського процесу в екстремальній медицині у цивільних у військовий час спрямоване на підготовку медичних сестер до ефективної роботи в умовах надзвичайних ситуацій та воєнних конфліктів..

МЕТА КУРСУ: формування у студентів знань, умінь та компетентностей, необхідних для організації та виконання медсестринського процесу, надання першої медичної допомоги цивільному населенню, забезпечення безпеки пацієнтів та медичного персоналу, а також координації дій з іншими службами екстреного реагування.
.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ: ПРН 3,11,12

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (4 год.):

1. Нормативно-правові основи роботи ЕМД у військовий час. Розширені компетенції медичної сестри в умовах війни.
2. Тріаж, комунікація, робота в умовах масових втрат.
3. Психоемоційна стійкість та самозахист медичного персоналу.
4. Бойові та небойові травми у цивільних: актуальні виклики.

Перелік тем практичних занять (16 год.):

1. Тріаж цивільних постраждалих у військовий час (START, SALT, Care Under Fire).
2. Алгоритм первинного огляду (MARCH/ABCDE) в екстреній медицині.
3. Особливості ведення пацієнтів із вибуховими, вогнепальними та комбінованими травмами.
4. Медична евакуація в умовах війни: алгоритм підготовки та супровід.
5. Медсестринський процес при гострих невідкладних станах у дорослих (шок, політравма, бойова ЧМТ).

6. Безпека медичного персоналу, психологічна підтримка та комунікація під час надзвичайних ситуацій.

Перелік тем самостійної роботи студента (70 год.)

1. Нормативно-правові акти України, що регламентують діяльність екстреної медичної допомоги в умовах воєнного стану.
2. Міжнародні керівні документи (WHO, NATO, ERC) щодо організації медичної допомоги цивільному населенню під час воєнних конфліктів.
3. Накази МОЗ України, що визначають порядок тріажу та медичної евакуації постраждалих.
4. Медсестринський процес, його структура та функціональні компоненти.
5. Перелік основних сестринських діагнозів при невідкладних станах відповідно до міжнародних класифікацій.
6. Алгоритми дій медичної сестри при критичних і загрозливих для життя станах.
7. Особливості сестринського догляду за пацієнтами з політравмою в умовах обмежених ресурсів під час війни.
8. Методи контролю та зупинки масивної кровотечі у цивільних постраждалих.
9. Клінічні особливості вибухових та комбінованих травм у цивільного населення.
10. Особливості надання сестринської допомоги при травмах опорно-рухового апарату та ушкодженнях м’яких тканин.
11. Особливості надання екстреної допомоги дітям у період воєнних дій.
12. Аналіз систем медичного сортування START, SALT та JumpSTART.
13. Клінічні випадки масових надходжень постраждалих у приймальні відділення.
14. Гуманітарні принципи надання допомоги цивільним під час збройних конфліктів.
15. Алгоритм маршрутизації пацієнта та аналіз медичної документації, що супроводжує евакуацію.
16. Методи психологічної підтримки пацієнтів, які зазнали травматичних подій під час війни.
17. Сучасні підходи до профілактики професійного стресу та емоційного вигорання медичного персоналу.
18. Етичні аспекти діяльності медичної сестри в умовах воєнних дій.
19. Протоколи дій медичного персоналу під час обстрілів, раптових загроз та евакуації з небезпечних зон.
20. Принципи організації безпечного робочого середовища в екстреній медицині в умовах війни.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекція, практичне заняття, розв’язання ситуаційних завдань та кейсів, метод стандартизованого пацієнта

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про

порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).
В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.
Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.
Підсумковий контроль. Умовою допуску до диференційованого заліку є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за диференційований залік становить від 50 до 80 балів.
Оцінка з дисципліни (ОД). ОД = ЗНД + ІЗ + ДЗ.
Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.
Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).
Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).
Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.
Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.
Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Закон України «Про екстрену медичну допомогу».
2. Закон України «Про правовий режим воєнного стану».
3. Закон України «Про основи законодавства України про охорону здоров'я».
4. Наказ МОЗ України № 192 від 31.01.2022 «Про організацію надання екстреної медичної допомоги в умовах воєнного стану».
5. Наказ МОЗ України № 1858 від 29.10.2021 «Уніфікований клінічний протокол екстреної медичної допомоги: медичне сортування».
6. Наказ МОЗ України № 398 від 21.03.2022 «Про затвердження особливостей надання медичної допомоги цивільному населенню в умовах війни».
7. WHO. Mass Casualty Management Systems: Strategies and Guidelines. Geneva: WHO; 2021.

8. NATO. Civil Emergency Planning Committee Guidelines for Emergency Medical Support in Armed Conflicts. Brussels: NATO Standardization Office; 2020.
9. Боброва В.І., Заремба С.І. Екстрена та невідкладна медична допомога: підручник. Київ: Медицина; 2020.
10. Марков Ю.І., Якимчук С.М. Тактична медицина та домедична допомога: навчальний посібник. Львів: ЛНМУ; 2022.
11. Бойко В.В., Мальований А.А. Організація екстреної медичної допомоги: сучасні підходи. Дніпро: УМСА; 2021.
12. Дикий О.В. Медсестринство у невідкладних станах: навчальний посібник. Київ: Медицина; 2020.
13. American College of Surgeons. Advanced Trauma Life Support (ATLS) Student Course Manual. 10th ed. Chicago: ACS; 2018.
14. Tintinalli JE. Tintinalli's Emergency Medicine: A Comprehensive Study Guide. 9th ed. New York: McGraw-Hill; 2020.
15. Cone DC, Brice JH, Delbridge TR. Emergency Medical Services: Clinical Practice and Systems Oversight. 3rd ed. NAEMSP; 2021.
16. Smith J., Roberts D. Civilian Trauma Care in Armed Conflict: Lessons Learned 2014–2023. Journal of Trauma Care. 2023;45(2):150–168.
17. Johnson M. Emergency Nursing in Mass Casualty Incidents: Evidence-Based Approaches. Int J

В.о. завідувача кафедри екстреної
та невідкладної медичної допомоги,
ортопедії, травматології
та протезування

ОРИГІНАЛ ПІДПИСАНО

УКРАЇНА 61022, м.Харків, проспект Науки, 4 ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАГАЛЬНИЙ ВІДДІЛ

Голка Григорій Григорович